

Düsem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

991

Cumhuriyet Senatosu Edirne Üyesi Tahsin Banguoğlu ve 64 arkadaşının, Aşık Veysel'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/566)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşık Veysel'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur. Gereğinin yapılmasına Yüksek müsaadelerinizi rica ederiz.

17 . 7 . 1963

Edirne Senatörü <i>T. Banguoğlu</i>	İstanbul Milletvekili <i>R. T. Burak</i>	Erzurum Milletvekili <i>C. Dursunoğlu</i>	Sivas Milletvekili <i>A. Kangal</i>
Ordu Milletvekili <i>Y. İ. Ağaoglu</i>	Bursa Milletvekili <i>E. R. Akyürek</i>	Tunceli Milletvekili <i>F. Ülkü</i>	Konya Milletvekili <i>F. Özfakih</i>
Bursa Milletvekili <i>S. Çanga</i>	Konya Milletvekili <i>İ. Kabadayı</i>	Amasya Milletvekili <i>R. Arpacioğlu</i>	Mardin Senatörü <i>K. Oral</i>
Afyon K. Milletvekili <i>H. N. Bâki</i>	Tabii Üye <i>V. Ersü</i>	Kars Senatörü <i>T. Göle</i>	İstanbul Milletvekili <i>S. Baykam</i>
Erzincan Milletvekili <i>Z. Gündoğdu</i>	Sinop Senatörü <i>S. Batur</i>	Manisa Milletvekili <i>Y. K. Karaosmanoğlu</i>	İzmir Milletvekili <i>O. S. Adal</i>
Uşak <i>İ. Bulanalp</i>	Manisa Milletvekili <i>E. Açar</i>	Kocaeli Milletvekili <i>N. Erim</i>	Edirne Milletvekili <i>S. Bilgen</i>
Kırklareli Milletvekili <i>H. T. Uzun</i>	Urfa Milletvekili <i>V. Gerger</i>	Erzurum Milletvekili <i>N. Aynuksa</i>	Çanakkale <i>H. Sarıkaya</i>
İmza okunamadı.	Muğla Milletvekili <i>H. Baydur</i>	İmza okunamadı.	Kars Senatörü <i>S. Atalay</i>
Ordu Senatörü <i>Z. Kumrulu</i>	Kocaeli	İmza okunamadı.	Kayseri Milletvekili <i>M. Göker</i>
Eskişehir <i>Ş. Asbuzoğlu</i>	Kars Milletvekili <i>H. Erdoğan</i>	İmza okunamadı.	Sivas Milletvekili <i>R. Günay</i>
Sivas Milletvekili <i>İ. Göker</i>	Sivas Milletvekili <i>A. Altay</i>	Adana Milletvekili <i>M. Geçioğlu</i>	Adıyaman Milletvekili <i>M. Deniz</i>

Hakkâri Milletvekili <i>M. Zeydan</i>	Burdur Milletvekili <i>M. Özbek</i>	Erzincan Milletvekili <i>N. Yıldırım</i>	Kars Milletvekili <i>K. Güven</i>
Samsun Milletvekili <i>N. Ceritoğlu</i>	Konya Milletvekili <i>V. Tanır</i>	Sivas Milletvekili <i>G. Sarısözen</i>	Artvin Milletvekili <i>S. Eminağaoğlu</i>
Sivas <i>T. Türkay</i>	İstanbul Milletvekili <i>C. Baban</i>	Adana Milletvekili <i>K. Sarıbrahimoğlu</i>	Eskişehir Milletvekili <i>C. Uzer</i>
İstanbul Milletvekili <i>H. Oben</i>	Burdur Milletvekili <i>H. Otan</i>	Kırklareli Milletvekili <i>A. Altuğ</i>	İzmir Milletvekili <i>O. S. Adal</i>
Ankara Milletvekili <i>A. Üstün</i>	Urfa Milletvekili <i>K. Eroğan</i>	Kayseri Milletvekili <i>M. Sağlam</i>	Kayseri Milletvekili <i>B. Yazır</i>

G E R E K Ç E

Âşık Veysel 1894 yılında Sivas'ın, Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde doğmuştur. Sekiz yaşında çiçek hastalığından iki gözünü birden kaybetmiştir. Küçük yaşta saz çalmaya başlamış, ve halk şairlerinin bu bölgede gelenek halinde yaşayan şiirlerini öğrenmiştir. Bu ana kaynaktan ilham alarak yine çocuk yaşında şiirler söyleyen Veysel, hemen büyük yaratılıştaki bir şair olduğunu göstermiştir.

Veysel'in gençlik şiirleri çok içli ve renkli bir lirizm ile doludur. Onun dış dünyaya kapalı kalan gözleri, Türk ulusunun iç âlemine açılmıştır. Diyebiliriz ki, hiçbir açık gözlü şehir şairi Türkiye'yi dağıyla, taşıyla, kurduyla, kuşuyla, insanıyla tabiatıyla onun kadar açık seçik bir güzellikte görmemiştir, gösterememiştir.

Şiirleri tanındıkça Veysel'in şöhreti köyünden ve bölgesinden dışarı taşarak bütün Türkiye'ye yayılmıştır. Kendisi de körlüğünden gelen güçlüklerle göğüs gererek, çok sevdiği memleketini gezip dolaşmaya başlamıştır. Köy kahvelerinde, panayırarda, daha sonra halkevlerinde, salonlarda, radyolarda halk şairleri gelenğine uygun olarak saz çalıp şiirlerini söylemiştir.

Şair yaşlandıkça, şiirlerinde halk, millet, memleket konularına yaklaşmıştır. Onda vatan ve insan sevgisinin en güzel ifadelerine rastlarız. Veysel ileriye, uyanıklığı, Atatürk devirlerini savunmuş ve bazı şiirleriyle millî birliği sağlamak için en müspet, en tesirli telkinlerde bulunmuştur.

Âşık Veysel'in dili hiçbir zorlamaya başvurmadan konuşulan arı ve duru halk dilidir. Bu sebeple o, geniş halk toplulukları tarafından tanınan ve sevilen ulu bir şair olmuştur. Yunus emre'den, Köroğlu'dan, Karacaoğlan'dan bu yana Halk Edebiyatımızın seçkin bir temsilcisidir. Edebiyat tarihimiz onu 20 ne yüzyılın en büyük halk şairi olarak kaydedecektir.

Âşık Veysel artık yaşlanmış bir adamdır. Ona hayatında vatan hizmetinden, küçük de olsa, bir aylık bağlanması Büyük Meclisin kadirbilirliği eseri ve Türk Milletinin bir şükran nişanesi olacaktır,

Maliye Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No : 2/566
Karar No : 79

27 . 2 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Edirne Üyesi Tahsin Banguoğlu ve 59 arkadaşının, Âşık Veysel'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibinin, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü :

Gereğesinde ve Millî Eğitim Bakanlığının 24 Ocak 1964 tarih ve 032-11/204 sayılı yazılarında da açıklandığı üzere Âşık Veysel Şatıroğlu günümüzün en tanınmış ve değerli halk ozanlarından. Kendisi gerçekten başarılı ve güzel şiirlerinde halk dilini, halk deyimlerini ve bölgesel bazı sözcükleri çok ustaca kullanarak halk edebiyatımızın gelişmesinde çok yararlı olmuştur. Şiirlerinde daha çok yurt güzelliklerini, Atatürk'ü, Atatürk devrimlerini, okuma yazmanın, okulun, bilimin yararlarını anlatmış, böylece halkımızın kültürünün gelişmesine çok yardım etmiştir. Yetmiş yaşında ve iki gözden mahrum olan Âşık Veysel'in bu hizmetlerinden ötürü vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasının uygun olacağını mütalâa eden Komisyonumuz teklifi benimsemiştir.

Kanun teklifinin 2 nci maddesi vatani hizmet tertibinden yapılan tediyeler esasen vergiden muaf olduğu için çıkarılmıştır.

Yürürlük maddesi; (Bu kanun yayımı tarihini takibeden ay başında yürürlüğe girer.)

3 ncü maddesi (Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.)

Şeklinde değiştirilmiştir.

Bu suretle kabul olunan teklifi Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlık Makamına takdimine karar verildi.

Maliye Komisyonu

Başkanı

Muş

S. Mutlu

Adana

Y. Aktimur

Sözcü

Erzurum

G. Karaca

Amasya

M. K. Karan

Kâtip

Ağrı

N. Güngör

Aydın

N. Müren

Adana

A. Topaloğlu

Ordu

O. N. Hazinedar

Bütçe ve Plân Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No : 2/566
Karar No : 69

9 . 6 . 1965

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «Cumhuriyet Senatosu Edirne Üyesi Tahsin Banguoğlu ve 59 arkadaşının, Âşık Veysel'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkındaki kanun teklifi» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü :

Kanun teklifinde adı geçen şahıs malûm olduğu gibi günümüzün de tanınmış bir ozanıdır. Halk dilinde, halk edebiyatında öz dille ve ustaca hizmet eri olmuştur. Sözcüklerinde, şiirlerinde millî eğitimin değerini duyurmuş, Atatürk'ten sitayişle bahsetmiş, devrimlerini canı gönülden anlatmıştır. Âşık Veysel Şatıroğlu'nun halk arasında, halkın en içten duyacağı gibi, millî menkubeler söyleyen millî şairlerimiz kadar, belki daha tesirli hizmetinin geçtiği söylenebilir.

Fakir, muhtaç ve yaşlı olduğuna dair İçişleri Bakanlığından temin edilen yazı ile sabit bulunan, halkın gönlünde yaşayan bu şahsı, yaşlı haliyle ve görmiyen gözleriyle halkın avcundaki sadakaya terk etmek âmme vicdanının da derinden derine sızlatmaktadır.

Vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması yalnız harb zamanında vatani hizmetle mukayyedolmayıp başka yönlerden de emsallerine nisbeten vatan değerli hizmetlerde bulunmak ve çalışma imkânı kalmıyarak hali âcize düşmekle mümkün olmaktadır. Emsalleri mevcuttur.

Bu sebeple teklif yerinde görülmüş, maksada ve kanun tekniğine daha uygun şekle sokulduğundan müzakereye Maliye Komisyonunun kanun metni esas alınmış, 1 nci madde tekliften, 2 nci madde Maliye Komisyonunun değişikliğinden aynen, 3 ncu madde Komisyonumuzun değiştirdiği şekilde kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Aydın <i>I. Sezgin</i>	Sözcü Sakarya <i>N. Bayar</i>	Kâtip Nevşehir <i>A. B. Numanoglu</i>	Ankara İ. Seçkin İmzada bulunamadı
Ankara M. Ete İmzada bulunamadı	Aydın <i>O. Apaydin</i>	Balıkesir <i>A. A. Bolak</i>	Bursa <i>A. Türkel</i>
Çanakkale <i>Ş. İnan</i>	Diyarbakır <i>H. Güldoğan</i>	Erzincan <i>H. Atabeyli</i>	Erzurum <i>A. Şenyurt</i>
İzmir <i>N. Kürşad</i>	Kayseri <i>T. Feyzioğlu</i> İmzada bulunamadı	Konya <i>H. C. Yılmaz</i> İmzada bulunamadı	Maraş <i>E. Kaplan</i> İmzada bulunamadı
Mardin <i>E. K. Aybar</i>	Rize <i>E. Y. Akçal</i>	Sakarya <i>M. Gürer</i> İmzada bulunamadı	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>
		Trabzon <i>E. Dikmen</i>	

**Cumhuriyet Senatosu Edirne
Üyesi Tahsin Banguoğlu ve 64
arkadaşının teklifi**

*Âşık Veysel'e vatani hizmet ter-
tibinden aylık bağlanması hak-
kında kanun teklifi*

MADDE 1. — Âşık Veysel adı ile tanınan Halk Şairi Vey- sel Şatıroğlu'na, anadilimize ve millî birliğimize yaptığı hiz- metlerden dolayı, yaşadığı sü- rece vatani hizmet tertibinden (500) lira aylık bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu aylık her türlü vergi ve resimden muaf- tır.

MADDE 3. — Bu kanun ya- yımı tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu yü- rütmeye Maliye Bakanı memur- dur.

**Maliye Komisyonunun deęiş-
tirii**

*Âşık Veysel'e vatani hizmet ter-
tibinden aylık bağlanması hak-
kında Kanun*

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun ya- yımı tarihini takibeden ay ba- şında yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hü- kümlerini Maliye Bakanı yürü- tür.

**Bütçe Komisyonunun deęiş-
tirii**

*Âşık Veysel'e vatani hizmet ter-
tibinden aylık bağlanması hak-
kında kanun teklifi*

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Maliye Ko- misyonunun değiştiriişinin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

